

tas til inntekt i realisasjonsåret skal følge reglene for avskrivning av det enkelte driftsmiddel. Konsekvensen av dette er at beskatningen som hovedregel kan fordeles over 5 år. Gevinst på varelager og utestående fordringer kommer til beskatning umiddelbart.

Selger og kjøper skal fordele vederlaget til de ulike gjenstander på samme måte. Kjøper og selger vil her kunne ha motstridende interesser. For kjøper vil det være gunstig å henføre verdien til omsetningsgjenstander, da han her får fradrag når eiendelene realiseres. Vederlag som henføres til driftsmidler vil følge avskrivningene for den gruppen de tilhører, og kan avskrives med fra 30 % (kontormaskiner) til 2 % (forretningseiendom) per år. Maskiner og inventar vil kunne avskrives med 20 % per år. Ervervet forretningsverdi avskrives også med 20 % per år. Vurderingen av om vederlaget skal henføres til forretningsverdi eller til et driftsmiddel kan ha stor betydning for kjøper.

Likningsmyndighetene er ikke bundet av den verdsettelse og fordeling av vederlaget som partene foretar og kan også overprøve om verdsettelsen er i samsvar med markedsverdien for eiendelene. Likningsmyndighetene vil imidlertid ha bevisbyrden for at et skjønn ikke er forsvarlig.

Salg av aksjene

For selger kan det være en fordel at salgssummen tilfaller eierne ved salg av aksjene. Man slipper at vederlaget går inn i selskapet som ved salg av innmaten. Man unngår også ytterligere transaksjoner for at eierne skal få tilgang til verdiene ved utdeling av utbytte.

For selger vil som nevnt inngangsverdien på aksjene som kommer til fradrag i salgssummen, kunne være avgjørende for valg av modell. Av betydning er også hvorvidt aksjonæren har et ubenyttet skjermingsfradrag som kan gi en lavere skattemessig gevinst.

Det bør også tas hensyn til at gevinsten kommer til beskatning umiddelbart i salgsåret ved salg av aksjer, mens selskapet i noen grad kan utsette beskatningen det ved salg av innmat ved at den kan fordeles over inntil fem

år. Dersom selskapet skal likvideres har denne forskjellen liten betydning.

For kjøper vil det ofte være ugunstig å overta virksomheten ved kjøp av aksjene. Selskapet vil da ikke kunne oppskrive sine driftsmidler etter transaksjonen. For kjøper vil det være gunstigst å betale lavest mulig pris, samtidig som han får høyest mulig skattemessig avskrivningsgrunnlag. Det er antatt at kjøper ofte vil være villig til å betale mer ved kjøp av innmat, da kjøper slik oppnår oppregulering av inngangsverdien på eiendelene som er gjenstand for avskrivning. Ved virksomhetsoverdragelser betales det ofte betydelige beløp for forretningsverdi. Ved aksjekjøp vil denne verdien inngå i kostprisen for aksjene. Kjøper vil da ikke få fradrag for denne kostnaden før ved en senere realisasjon av aksjene. Ved kjøp av innmat kan ervervet forretningsverdi være avskrivbar. Samlet kan dette medføre at kjøper ofte vil betale mindre for virksomheten ved kjøp av aksjene enn ved kjøp av innmaten.

På den annen side kan kjøp av aksjene gi den fordel at et eventuelt underskudd kan komme til fradrag i fremtidig overskudd eller andre konsernselskapers overskudd.

Oppsummering

- Valg av transaksjonsform vil oftest ha større betydning for kjøper enn selger.
- Selger må særlig ta i betraktning inngangsverdi på egne aksjer som betyr mye for størrelsen på gevinsten og sammenlikne med gevinst på eventuelle store skjulte verdier i selskapet.
- Kjøper må særlig vurdere kjøpesum ved kjøp av aksjer i forhold nytten av høyere skattemessig avskrivningsgrunnlag, og muligheten for avskrivning på ervervet goodwill ved kjøp av innmat.

*Dag Kielland Nilsen
juridisk rådgiver, NTF*

Spør advokaten

NTFs advokat får mange spørsmål om praktiske og juridiske problemstillinger fra tannlegenes hverdag. Tidende tar opp enkelte av disse problemstillingene i en egen spalte. Leserne oppfordres til å komme med egne spørsmål som enten kan sendes til redaksjonen eller direkte til Knut S. Kjølstad.

Lønn under fødselspermisjon ved opphør av vikariat

Jeg er tannlege som jobber offentlig og har jobbet på samme sted i ett år. Jeg har tenkt å overta et vikariat i 10 måneder og lurer på om jeg har rett til fødselspermisjon med lønn hvis jeg blir gravid i løpet av perioden, og ikke blir ansatt videre etter de 10 månedene.

Svar: Som offentlig ansatt har du krav på lønn under svangerskapspermisjon. Retten til lønn opphører når ansettelsesforholdet opphører. Du vil fra dette tidspunkt ha krav på ytelser fra folketrygden. Disse er trolig lavere enn lønn fra fylkeskommunen. Det er derfor ikke så gunstig for deg å ta et tidsbegrenset vikariat med mindre du er sikker på å få fortsatt ansettelse etter utløpet av vikariatet.